

Research Paper

Explanation and Analysis of Urban and Regional Competitiveness Strategies (Case Study: Kermanshah Province Cities)

Nazanin Zahra Sotoudeh¹, Jamal Fathollahi^{*2}, Mir Najaf Mousavi³

1, PhD Student in Economics, Razi University, Kermanshah, Iran.

2, Assistant Professor, Razi University, Faculty of Economics and Entrepreneurship, Kermanshah, Iran

3, Professor, Urmia University, Urmia, Iran

Received: 2021/03/28

Accepted: 2021/06/20

PP: 59-72

Use your device to scan and
read the article online

Keywords:

Competitiveness,
Competitiveness Strategies,
Region, Meta-Swot,
Kermanshah

Abstract

With globalization and rapid changes in the world, regions have chosen the field of competitiveness in order to benefit from the most profit and the least loss. To achieve this goal, it is important to identify regional and extra-regional competitors and potentials. For this purpose, the aim of the current research is to explain the regional competitiveness strategies of Kermanshah province. The current type of research is applied in terms of purpose and descriptive-analytical in terms of research method. The desired data and information were firstly prepared through library study and then in the field and asking for opinions from 15 experts in urban and regional planning who were selected in a purposeful way and using The KODAS decision-making model has been tried; The competitiveness of Kermanshah province among the provinces of Iran should be determined and investigated. Then, Meta-Swot software was used to identify competitors, explain regional potentials and regional competitiveness strategies. The results of the KODAS model have shown that only 15 of the 31 provinces of the country have positive competitiveness, so that Tehran, Khuzestan and Bushehr are ranked first to third with values of 3.4, 2.9 and 2.17 percent, and Kermanshah It is ranked 29 with a value of -1.71. The results obtained from the Meta-Swot model also indicate that the most important regional competitors of Kermanshah province are the three provinces of Khuzestan, Bushehr and Zanjan. Also, comparing the competitiveness of the potentials of Kermanshah with Khuzestan, Bushehr and Zanjan shows the greatest success and inimitability for metal mines, being a border, customs and border bazaars and infrastructure facilities of Kermanshah province, and against macro policies, social security, Sanctions and relations between countries have been identified as the most important obstacles in increasing the competitiveness of Kermanshah province.

Citation: Sotoudeh, NZ; Fathollahi, J; Mousavi, MN. (2023): Explanation and Analysis of Urban and Regional Competitiveness Strategies (Case Study: Kermanshah Province Cities), Journal Research and Urban Planning, Vol 13, No 51, PP 59-72.

DOI: 10.30495/JUPM.2021.27808.3859

*Corresponding author: Jamal Fathollahi

Address: Assistant Professor, Razi University, Faculty of Economics and Entrepreneurship, Kermanshah, Iran.

Tell: +98

Email: jfathollahi@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Globalization is a very complex and progressing process that has changed the role of regions in the world system and has caused changes in cultural-social, economic, political and legal procedures of regions. One of the most important requirements of globalization is to improve competitiveness. Therefore, new markets, commercial companies and other companies are looking for new opportunities to gain competitive advantages. Regional competitiveness is the ability of a region to produce and create a market for the production of goods and services, with appropriate value, in competition with the products of other regions, which can cause high and stable economic growth of the region compared to other regions. The issue of regional competitiveness is important because generally, in terms of economic performance, there are significant differences between the regions of a country. On the other hand, many important levers of competitiveness can only be applied at regional levels. Kermanshah province, despite benefiting from potentials and capabilities in various fields, has not developed as it should during different periods and has prevented it from competing to achieve proportional development. Leading towards competitiveness and achieving success in this field requires identifying competitive opportunities and advantages as well as creating new competitive advantages. Therefore, it seems necessary to pay attention to the capacities and formulate competitiveness strategies for this province.

Methodology

In terms of method, the present study is descriptive-analytical and in terms of nature, it is also among applied researches. The method of collecting information is library and navigation. Field information was collected through questionnaires and interviews with 15 experts and researchers, of which 5 were university professors and 10 were active researchers in the field of urban and regional planning. Also, in terms of the nature of the data, it is in the category of quantitative and qualitative research. In the first step, the competitiveness of the country's provinces was measured and investigated using the KODAS

model, and in the next step, according to the experts' opinions, the competitive map of Kermanshah province with its competitors was drawn in the Meta-swot software. In the next step, by identifying macro environmental factors affecting the regional competitiveness of Kermanshah province and examining the effect of the province's resources and capabilities on these factors, the strategic map of Kermanshah province was drawn.

Results and discussion

Examining the competitive situation of Kermanshah region in Iran requires evaluating the position of this province among other provinces of the country. Based on this, 31 provinces of the country based on the statistics of 2015 in 7 indicators (knowledge and technology, national-international communication, economic performance, participation, physical-infrastructure factors, educational-therapeutic and environmental factors) using a decision-making model Cudas have been checked. The findings showed the superior competitiveness of Tehran province compared to other provinces. In order to identify the potentials of Kermanshah region and determine the best strategy at the regional level, 14 sources with competitiveness have been identified and 7 goals have been set according to them. Then a comparison has been made with Khuzestan and Bushehr provinces (as the two top border provinces) and Zanjan (as a neighboring province). The results show the superior status of Khuzestan and Bushehr provinces and the same position as Zanjan province.

Conclusion

The results of the examination of the competitiveness of 31 provinces of the country indicate that Tehran province ranks first in competitiveness with a competitiveness index of 3.46. In the next order, Khuzestan and Bushehr provinces are with competitiveness values of 2.29 and 2.18. The least powerful provinces in terms of competitiveness are Lorestan and Sistan and Baluchestan provinces with competitiveness indices of -2.14 and -1.72, and Kermanshah is ranked 29th after these two provinces with a value of -1.71

percent. The strategic map of competitiveness has also shown the greatest success and inimitability for metal-non-metal mines, border, customs and border bazaar, infrastructure facilities, as well as the most compatibility with the competitiveness of the existence of a common culture and language in

the border areas of the two countries, customs and bazaar. border, production-transformation industries, while macro-politics, social security, sanctions and relations between countries have been recognized as the most important obstacles to the competitiveness of Kermanshah region.

تبیین و تحلیل استراتژی‌های رقابت‌پذیری شهری و منطقه‌ای (مطالعه موردی: شهرهای استان کرمانشاه)

نازنین زهرا ستوده^۱، جمال فتح‌اللهی^۲، میرنجف موسوی^۳

۱- دانشجوی دکتری علوم اقتصادی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۲- استادیار، دانشکده اقتصاد و کارآفرینی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۳- استاد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.

چکیده

با جهانی‌شدن و تغییرات سریع در جهان، مناطق جهت بهره‌مندی از بیشترین سود و کمترین زیان، حوزه رقابت‌پذیری را برگزیده‌اند. برای دستیابی به این مهم، شناسایی رقبا و پتانسیل‌های منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای حائز اهمیت است. بدین منظور هدف پژوهش حاضر تبیین استراتژی‌های رقابت‌پذیری منطقه‌ای استان کرمانشاه می‌باشد. نوع تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و به لحاظ روش انجام تحقیق، توصیفی-تحلیلی است. داده‌ها و اطلاعات مورد نظر، ابتدا از طریق مطالعه کتابخانه‌ای و سپس به صورت میدانی و نظرخواهی از ۱۵ نفر از کارشناسان متخصص در امر برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای که به روش هدفمند انتخاب شده‌اند، تهیه شده است و با استفاده از مدل تصمیم‌گیری کوداس سعی شده است؛ توان رقابت‌پذیری استان کرمانشاه، در میان استان‌های ایران مشخص و مورد بررسی قرار گیرد. سپس برای شناسایی رقبا، تبیین پتانسیل‌های منطقه‌ای و استراتژی‌های رقابت‌پذیری منطقه‌ای از نرم‌افزار متاسوات استفاده شده است. نتایج حاصل از مدل کوداس نشان داده است که از میان ۳۱ استان کشور تنها ۱۵ استان دارای توان رقابت‌پذیری مثبت هستند، به طوری که تهران، خوزستان و بوشهر با مقادیر ۳،۴، ۲،۹ و ۲،۱۷ درصد، در رتبه‌های یک تا سه قرار گرفته‌اند و کرمانشاه با مقداری برابر با ۱،۷۱- در رتبه ۲۹ قرار گرفته است. نتایج به‌دست‌آمده از مدل متاسوات هم حاکی از آن است که مهم‌ترین رقبای منطقه‌ای استان کرمانشاه، سه استان خوزستان، بوشهر و زنجان می‌باشد. همچنین مقایسه توان رقابتی پتانسیل‌های استان کرمانشاه با خوزستان، بوشهر و زنجان بیانگر بیشترین کامیابی و تقلیدناپذیری برای معادن فلزی، مرزی بودن، گمرک و بازارچه‌های مرزی و تأسیسات زیربنایی استان کرمانشاه بوده و در مقابل سیاست‌های کلان، امنیت اجتماعی، تحریم‌ها و روابط کشورها، مهم‌ترین موانع در راستای افزایش توان رقابت‌پذیری استان کرمانشاه تشخیص داده شده‌اند.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۰۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۳۰

شماره صفحات: ۷۲-۵۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه‌های کلیدی:

رقابت‌پذیری، استراتژی‌های رقابت‌پذیری، منطقه، متاسوات، کرمانشاه.

استناد: ستوده، نازنین زهرا؛ فتح‌اللهی، جمال؛ موسوی، میرنجف، (۱۴۰۱): تبیین و تحلیل استراتژی‌های رقابت‌پذیری شهری و منطقه‌ای (مطالعه موردی: شهرهای استان کرمانشاه). فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال ۱۳، شماره ۵۱، مردودشت، صص ۵۹-۷۲.

DOI: 10.30495/JUPM.2021.27808.3859

* نویسنده مسئول: جمال فتح‌اللهی

نشانی: استادیار، دانشکده اقتصاد و کارآفرینی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

تلفن:

پست الکترونیکی: jfathollahi@gmail.com

مقدمه:

شهری شدن جهان، فرایندی بسیار پیچیده و در حال پیشرفت است که تغییر نقش شهرها در نظام جهانی را در پی داشته و این پدیده، حرکت آزادانه کالا، انسان، اطلاعات و سرمایه را روان‌تر، سریع‌تر، گسترده‌تر و اثرگذارتر از قبل کرده است (Jovane et al., 2017: 2). اقتصاد، سیاسی و رویه‌های قانونی شهرها را تحت تأثیر قرار داده است. این ادغام انسان‌ها و فعالیت‌ها در بین کشورهای مختلف موجب تغییراتی در عرصه اقتصادی شده است و شهرها را وارد رقابت شدید در فضاهای فراملی، ملی و منطقه‌ای کرده است (Wang et al., 2020, 2). بازارهای جدید، شرکت‌های تجاری و سایر شرکت‌ها به دنبال فرصت‌های جدیدی برای دستیابی به مزیت‌های رقابتی می‌باشند (Della Corte & Aria, 2016: 524). رقابت نه تنها به عنوان یک فرایند بین رقبای، بلکه فرصتی برای همکاری بین شرکای تجاری تلقی می‌شود (Lesniewski, 2014: 58). رقابت‌پذیری شهری توانایی یک شهر در تولید و ایجاد بازار برای تولید کالا و خدمات، با ارزش مناسب، و در رقابت با تولیدات سایر مناطق شهری است که می‌تواند موجب رشد اقتصادی بالا و پایدار شهر در مقایسه با سایر شهرها شود (Elahi, 2014: 33). می‌توان گفت که از دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ به بعد، مناطق در هسته اقتصادی قرار گرفتند و به‌عنوان موتورهای اقتصاد ملی در محافل عمومی و سیاسی به یک مزیت رقابتی تبدیل شده است. به طوریکه با رشد جهانی شدن، موضوع رقابت‌پذیری منطقه‌ای از اهمیت فزاینده‌ای در توسعه منطقه‌ای برخوردار شده است (Pires, 2020: 243). موضوع رقابت‌پذیری منطقه‌ای از آن روی اهمیت دارد که عموماً از نظر عملکرد اقتصادی تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای بین مناطق یک کشور مشاهده می‌شود. از سوی دیگر بسیاری از اهرم‌های مهم رقابت‌پذیری، فقط در سطوح منطقه‌ای قابل اعمال هستند (Garshasbi et al., 2017: ۲). و توسعه استراتژی‌های عملیاتی یکی از رایج‌ترین توانمندی‌های قابل کنترل درونی مناطق در کسب مزیت رقابتی و دستیابی به توسعه پایدار منطقه‌ای است که با دستیابی به استراتژی‌های بهینه و اعمال سیاست‌هایی فراتر از سایر مناطق، می‌توان راه‌های رسیدن به موفقیت را هموار کرد.

در ایران، افزایش تعداد کلانشهرها و تنوع توان‌های محیطی آن، فرصت‌های بالقوه مناسبی برای رقابت‌پذیری آن‌ها فراهم آورده است. بعلاوه، در سند چشم‌انداز بیست ساله و برنامه‌های پنج ساله توسعه کشور، اقتصاد مستقل از نفت (به خصوص در بخش هزینه‌های جاری)، تکیه بر صادرات غیر نفتی ایران و

همینطور رفع نابرابری‌های منطقه‌ای، به عنوان راهبردها و استراتژی‌های اساسی توسعه و رقابت‌پذیری ملی و منطقه‌ای مورد توجه قرار گرفته است. در نتیجه، شناخت جایگاه واقعی و تشخیص ظرفیت‌های رقابت‌پذیری کلانشهرها، نه تنها به عنوان نقطه تلاقی جریان‌های جهانی و گرهگاه مناسبات اقتصادی، بلکه به مثابه نیروی محرکه رقابت‌پذیری شهری در مقیاس ملی و منطقه‌ای بسیار اهمیت دارد (Ali Akbari et al., ۲۰۱۴). استان کرمانشاه نیز علی‌رغم بهره‌مندی از پتانسیل‌ها و قابلیت‌هایی در زمینه‌های مختلف، آن‌طور که شایسته است در طی دوره‌های مختلف، توسعه چشمگیری نیافته است و آن را از رقابت جهت دستیابی به توسعه متناسب بازداشته است. هدایت به سوی رقابت‌پذیری و کسب موفقیت در این عرصه مستلزم شناسایی فرصت‌ها و مزایای رقابتی و همچنین ایجاد مزایای رقابتی جدید است. لذا توجه به ظرفیت‌ها و تدوین استراتژی‌های رقابت‌پذیری برای این استان ضروری به نظر می‌رسد. در این پژوهش سعی شده است که با استفاده از مدل کوداس، توان رقابت‌پذیری استان‌های کشور مورد سنجش و بررسی قرار گیرد و سپس با بکارگیری مدل متاسوات، رقبا و مزیت‌های منحصر به فرد استان کرمانشاه شناسایی، و از مزیت‌های منحصر به فرد برای تدوین برنامه‌ها و استراتژی‌های مناسب استفاده شود. لذا سؤال‌هایی که در این بین مطرح می‌گردد این است که:

– استان‌های ایران از لحاظ توان رقابت‌پذیری در چه جایگاهی قرار دارند؟

– استان کرمانشاه در مقایسه با رقبای خود از نظر منابع و قابلیت‌های رقابت‌پذیری از چه جایگاهی برخوردار است؟

– کدام منابع و قابلیت‌ها، استان کرمانشاه را از رقبای خود متمایز می‌نماید؟

– عوامل خارجی (کم اثر کردن تهدیدها/ارتقاء فرصت‌های پیش رو) اثرگذار بر رقابت‌پذیری منطقه‌ای کرمانشاه کدامند؟

پیشینه و مبانی نظری تحقیق:

امروزه رویکرد استراتژیک به عنوان چارچوبی انعطاف‌پذیر و پویا، در اکثر کشورهای دنیا پذیرفته شده و نقش مؤثری در فراهم کردن سرمایه انسانی، ساختاری و رابطه‌ای دارد (Capello, 2013: 1383). به نحوی که سازمان را نیازمند شناسایی مسیر استراتژیک می‌نماید. مسیر استراتژیک به اهداف بلندمدت و کوتاه‌مدت سازمان مرتبط است. در سطحی بنیادی‌تر، مسیر استراتژیک آمال و مقاصد را که یک سازمان برای رسیدن به آن‌ها تلاش می‌کند، مشخص می‌سازد (Sojoodi, ۲۰۱۳).

سوال که چرا برخی کشورها ثروتمندتر از دیگران هستند، شکل گرفت (Nazmafzar et al., 2017: 154). این رویکرد در پی آن است که با مفروض داشتن و برجسته کردن وجود نوعی از رقابت بین مناطق، بر سر جذب سرمایه‌های مادی و انسانی موثر در توسعه، از منظری جدید به بحث توسعه منطقه‌ای پرداخته و مدیران و متولیان توسعه این مناطق را برای تقوای بیش از پیش به منظور نیل به تعالی و پیشرفت، تهیج کند (Lengyel, 2007: 590; Shah Karami et al., 2018: 91). رقابت‌پذیری موضوعی محوری و مهم است که از آن به عنوان ابزاری برای رسیدن به رشد مطلوب، توسعه پایدار (Saeedardakanii and Haddadian, 2013: 91) و پیشرفت اقتصادی یاد می‌شود (Rafah Kahriz et al., 2018: 87). در این راستا رقابت‌پذیری در نقش یکی از استراتژی‌های کلیدی از دهه ۱۹۹۰ در برنامه‌ریزی منطقه‌ای و شهری مطرح و به عنوان نیروی پیشران و محرک در صدر اهداف مناطق جهان برای ایجاد محیط امن و جذاب و جلب سرمایه‌های داخلی و خارجی قرار گرفت (Sholayefar et al., 2018: 103). یکی از مهمترین ویژگی رقابت‌پذیری منطقه‌ای این است که رقابت‌پذیر بودن یک منطقه، نه تنها مانعی برای رقابت‌پذیری سایر مناطق نمی‌شود، بلکه حتی مناطق می‌توانند برای رقابت بهتر در سطح ملی و بین‌المللی با همدیگر همکاری دوجانبه‌ای داشته باشند و از این طریق چالش‌های یکدیگر را نیز تا حدودی برطرف کنند (Saez and Perianes, 2015: 77) و باعث رقابت اقتصادی منطقه‌ای و تلاش برای از بین بردن وضع نامساعد اجتماعی و اقتصادی، محافظت و ارتقای سرمایه‌های فیزیکی، طبیعی و مصنوعی منطقه، ارتقای مسکن، حمل و نقل، کیفیت آب، انرژی و ... گردد (UK Department for regional Development, 2013). از جمله تحقیقات صورت گرفته در راستای پژوهش مورد بررسی می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: شریف‌زادگان و ندایی طوسی (۱۳۹۴) پژوهشی تحت عنوان توسعه فضایی رقابت‌پذیری منطقه‌ای در ایران (مورد پژوهی: استان‌های ۳۰ گانه) انجام دادند، نتایج نشان داده است که فعالیت‌های دانشی- فرهنگی از طریق میل به خوشه‌ای شدن، مؤثرترین پیشران در دستیابی به رقابت‌پذیری منطقه‌ای به شمار می‌رود. محمدی آیدغمیش و رفیعیان (۱۳۹۶) در پژوهشی به ارزیابی مولفه‌های رقابت‌پذیری سرزمینی در استان‌های کشور با استفاده از مدل تلفیقی تحلیل عاملی و فرآیند تحلیل شبکه پرداختند. نتایج نشان داد که؛ تهران، یزد و بوشهر به ترتیب رقابت‌پذیرترین استان‌های کشور بوده و لرستان، خراسان شمالی و سیستان و بلوچستان به ترتیب در جایگاه‌های ۲۹، ۳۰ و ۳۱ قرار داشته‌اند. جنوی و شاهمرادی (۱۳۹۸) نیز تحقیقی با عنوان سنجش جایگاه رقابت‌پذیری

14: 2016). برای تعیین مسایل استراتژیک سه رویکرد وجود دارد: رویکرد مستقیم، رویکرد هدف‌ها و رویکرد چشم انداز موفقیت. به عقیده برابسون؛ رویکرد مستقیم احتمالاً برای اکثر دولت‌ها و سازمان‌های دولتی بهترین است. رویکرد مستقیم شامل حرکت مستقیم از تکالیف الزامی، رسالت، نقاط قوت، نقاط ضعف، موقعیت‌ها و تهدیدها به سوی تشخیص مسایل استراتژیک است. رویکرد هدف‌ها با نظریه برنامه‌ریزی سازگار است. این رویکرد در مناطق تک کارکردی، در مقایسه با موقعیت‌های چند کارکردی کاربرد مؤثری دارد. رویکرد چشم‌انداز موفقیت، زمانی به کارگرفته می‌شود که آن منطقه دارای تصویری آرمانی باشد یا بهترین را برای خود در آینده ترسیم نموده است که در صورت تحقق اهداف و رسالت‌های منطقه‌ای نیل به موفقیت تحقق خواهد یافت (Vosoughi et al., 2017: 258). رویکرد استراتژیک ابتدا به شکل استراتژی‌های خاص نظامی جهت دستیابی به پیروزی در جنگ بین گروه‌های نظامی رایج بود. در قرن بیستم با ورود به علوم مدیریت، تحت عنوان مدیریت و برنامه‌ریزی استراتژیک تغییرات عمده‌ای را در این علوم ایجاد کرد؛ سپس با آهستگی در اوایل نیمه دوم قرن بیستم به حوزه برنامه‌ریزی نیز رسوخ کرد. در واقع می‌توان گفت مبانی نظری و تجارب رویکرد استراتژیک در بعد منطقه‌ای محدود است و گستردگی لازم را ندارد (Sharifzadeh & Malekpour Asl., 2013). در کشورهای جهان سوم و بویژه ایران نیز مطالعات و کارهای انجام شده در بعد منطقه‌ای و با رویکرد استراتژیک عموماً پراکنده و با تأکید بر یک حوزه صورت پذیرفته است. با اهمیت یافتن ارزش‌های منطقه‌ای و محلی و تغییر در کارکرد دولت در توسعه منطقه‌ای بر رقابت‌پذیری منطقه‌ای نیز تأکید شده است. ریشه رقابت‌پذیری، کلمه لاتین رقابت به معنای گرفتار رقابت برای بازار شدن است. به طور کلی، رقابت‌پذیری، قابلیت‌ها و توانمندی‌هایی است که یک کسب و کار، صنعت، منطقه و کشور دارد و می‌تواند آنها را حفظ کنند تا در عرصه رقابت بین‌المللی نرخ بازگشت فراوانی را در فاکتورهای تولید ایجاد کند و نیروی انسانی خود را در وضعیت نسبتاً خوبی قرار دهد (Shafiee Rudpashti et al., 2018: 183). به طور کلی، ۱۰۶ کشور جهان دارای قانون رقابت هستند که از این تعداد ۲۶ کشور از قاره آفریقا، ۱۸ کشور از قاره آسیا و اقیانوسیه، ۱۷ کشور از آمریکای لاتین و کارائیب و بقیه کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی می‌باشند (Haji Mineh and Heidarzadeh., 2019: 118). رقابت‌پذیری یک مفهوم است که بخش بزرگی از اقتصاد را اشغال کرده است؛ (Šegota et al., 2017: 123; Rasoli et al., 2019: 68) و در پاسخ به این

غربی- شمالی و جنوبی- بدفورشایر و هرتفورشایر با ۹۹٫۱ RCI= در رتبه دوم و اوترخت با RCI=۹۹ در رتبه سوم بوده است، در نهایت Sud-Est با RCI=5.3 در رتبه ۲۶۷ و اژه شمالی با RCI= ۰ در رتبه ۲۶۸ در جایگاه آخر از لحاظ سطح‌بندی رقابت قرار گرفته‌اند.

مواد و روش تحقیق:

پژوهش حاضر از لحاظ روش، از نوع توصیفی- تحلیلی و از نظر ماهیت، نیز جزو پژوهش‌های کاربردی است. شیوه گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و پیمایش است. اطلاعات میدانی از طریق پرسشنامه و مصاحبه با ۱۵ نفر از کارشناسان و پژوهشگران جمع‌آوری شد که از این تعداد ۵ نفر از اساتید و مدرسان دانشگاه‌ها و ۱۰ نفر از پژوهشگران فعال در حوزه برنامه‌ریزی شهری، منطقه‌ای بوده است. همچنین به لحاظ ماهیت داده‌ها، در زمره پژوهش‌های کمی و کیفی است. که در مرحله اول با استفاده از مدل کوداس، توان رقابت‌پذیری استان‌های کشور مورد سنجش و بررسی قرار گرفت و در مرحله بعدی با توجه به نظرات کارشناسان، ابتدا نقشه رقابتی استان کرمانشاه با رقیب در نرم افزار متاسوات ترسیم گردید. در گام بعدی با شناسایی عوامل کلان محیطی تأثیرگذار بر رقابت‌پذیری منطقه‌ای استان کرمانشاه و بررسی اثرگذاری منابع و قابلیت‌های استان بر این عوامل، نقشه استراتژیک استان کرمانشاه ترسیم گردید.

محدوده مورد مطالعه:

محدوده مطالعه، استان کرمانشاه در غرب کشور دارای جمعیت ۱۹۴۵۲۲۷ نفر با مساحت ۲۵۰۴۵٫۴ کیلومتر مربع به مرکزیت شهر کرمانشاه در میانه ضلع غربی کشور بین مدار جغرافیایی ۳۳ درجه و ۴۰ دقیقه تا ۳۵ درجه و ۱۸ دقیقه عرض شمالی از خط استوا و ۴۵ درجه و ۲۴ تا ۴۸ درجه و ۷ طول شرقی از صف‌النهار گرینویچ قرار گرفته است (۲۰۱۸: ۳۱ al., Mohammadi et.,). این استان در سال ۱۳۹۵ دارای ۱۴ شهرستان و ۳۴ شهر بوده است، که ۷۵ درصد جمعیت این استان در شهرها و ۲۵ درصد در نواحی روستای زندگی می‌کنند (Gholipour et al., 2019: 31).

علمی ایران در منطقه با استفاده شاخص پیچیدگی علمی انجام دادند. یافته‌های تحقیق نشان داده است که ایران رتبه چهارم جهانی و رتبه هشتم منطقه‌ای را به لحاظ شاخص پیچیدگی علمی به خود اختصاص داده است و از بین ۲۷ شاخص بررسی شده، حوزه پرستاری و پس از آن حوزه سلامت بیشترین پیچیدگی را داشته‌اند. در این راستا نقش دولت پررنگ‌تر بوده است. همچنین خضرای شولای‌فر و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی به ارزیابی راهبردهای افزایش توان رقابت‌پذیری کلانشهرهای تهران، مشهد، اهواز و تبریز با تاکید بر استراتژی Coopetition و با هدف ارتقا رتبه رقابت‌پذیری ملی پرداختند. نتایج حاکی از آن بوده است که هرچه مادرشهر مرکز، از توان رقابت‌پذیری بیشتری برخوردار باشد، ظرفیت‌های همکاری با منطقه شهری آن کاهش می‌یابد و برعکس توزیع متوازن پتانسیل‌های رقابتی در میان مادرشهرهای مرکزی و منطقه شهری، ظرفیت‌های همکاری را گسترش می‌دهد. همچنین در تحقیقات خارجی صورت گرفته؛ نیل (۲۰۰۵) تحقیقی با عنوان بهترین رهنمود عملی برای استراتژی‌های توسعه منطقه‌ای انجام داد. نتایج نشان داده است که چارچوب‌های برنامه‌ریزی با رویکرد استراتژیک، جداسازی زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی، درگیر نمودن سهامداران در شیوه آزاد و مولد، چارچوب‌های کلیدی به شماری می‌روند. رومانا و پولونا (۲۰۱۶)، پژوهشی با عنوان رقابت‌پذیری، کارآفرینی و رشد اقتصادی انجام دادند. یافته‌های حاصل از آن نشان دادند که رشد اقتصادی یک منطقه به عوامل مختلف بستگی دارد که در کنترل یا خارج از کنترل سیاست‌گذاران، نهادها و کمپانی‌ها است. هورک و کوتو (۲۰۱۸) در پژوهشی با عنوان تأثیر توسعه عمومی بر رقابت شرکت‌ها؛ به ویژگی‌های منطقه‌ای و بخشی در سیستم‌های نورآوری نوظهور اشاره کرده است. نتایج تحقیق نشان داده است که پشتیبانی تحقیق و توسعه، تأثیر خالص و بالاتری در شرکت‌های فعال بر مناطقی با شدت تحقیق و توسعه کمتر داشته است. نتایج تحقیق صورت گرفته در مورواویای جنوبی نشان داده است که تأثیر پشتیبانی تحقیق و توسعه به مرور زمان در حال تغییر بوده است و منعکس‌کننده چرخه اقتصادی بوده است. آنونی و دیکسترا (۲۰۱۹) نیز تحقیقی تحت‌عنوان شاخص‌های رقابت منطقه‌ای اتحادیه اروپا انجام دادند. نتایج تحقیق بیانگر رتبه اول رقابت برای منطقه استکهلم با مقدار RCI= ۱۰۰، لندن شرقی-

ردیف	استان	مقدار تاکسی	مقدار اقلیدوسی	رتبه	استان	مقدار تاکسی	مقدار اقلیدوسی
۱۰	خراسان جنوبی	۰/۶۹۱۴۷۵	۱/۲۴۳۳۹	۲۶	لرستان	۰/۴۸۹۳۴۲	۰/۶۷۸۴۳۵
۱۱	خراسان رضوی	۱/۰۰۲۸۴۸	۱/۱۸۴۷۵۳	۲۷	مازندران	۰/۸۴۷۲۲۶	۱/۲۳۳۸۰۳
۱۲	خراسان شمالی	۰/۸۷۷۰۹۹	۱/۰۱۰۶۷۸	۲۸	مرکزی	۰/۷۵۷۱۲۹	۱/۰۲۸۱۶۸
۱۳	خوزستان	۰/۳۹۷۶۶۲	۰/۸۰۶۰۹۶	۲۹	هرمزگان	۰/۶۳۳۴۶	۱/۰۳۵۲۸۷
۱۴	زنجان	۰/۸۵۱۵۸۳	۱/۰۷۰۰۳۶	۳۰	همدان	۰/۷۱۰۲۰۵	۰/۹۰۵۸۹۱
۱۵	سمنان	۰/۷۵۸۰۷۷	۱/۱۱۳۸۳۴	۳۱	یزد	۰/۸۹۳۱۸	۱/۳۰۱۶۱۳
۱۶	سیستان	۰/۱۱۳۹۲۵	۰/۱۹۵۴۳۲				

(منبع، یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰)

تنها استانها، تا رتبه ۱۵ دارای شاخص رقابت مثبت بوده است و بعد از آن روند رقابت منفی شده است.

جایگاه رقابت کرمانشاه در برابر استان‌های

رقیب: برای مشخص‌سازی جایگاه رقابتی استان کرمانشاه بر مبنای پتانسیل‌ها، اقدام به مقایسه سه استان خوزستان با شاخص رقابت ۲٫۹۶ در رتبه ۲، بوشهر با شاخص رقابت ۲٫۱۸ در رتبه ۳ و زنجان با شاخص رقابت ۱٫۲۴ در رتبه ۵ با کرمانشاه شده است. انتخاب استان زنجان به این دلیل بوده است که تنها استان نزدیک به کرمانشاه با شاخص رقابت‌پذیری مثبت است و استانهای بوشهر و خوزستان به مثابه کرمانشاه جزو استانهای مرزی در غرب کشور محسوب می‌شوند. جهت تبیین قدرت رقابت‌پذیری کرمانشاه با استان‌های منتخب در مرحله اول، اقدام به تعیین اهداف این استان در رقابت‌پذیری شده است. نتایج حاصل از بررسی‌های صورت گرفته بیانگر ۷ هدف است. سپس متناسب با اهداف، منابع و قابلیت‌ها از طریق کارشناسان شناسایی شده‌اند که به شرح جدول (۲) می‌باشند.

جدول ۲- اهداف و منابع رقابت‌پذیری منطقه کرمانشاه

منابع	اهداف
مرزی بودن منطقه کرمانشاه	افزایش میزان صادرات استان
گمرک و بازارچه‌های مرزی	
منابع نفتی و گازی فراوان	
معادن فراوان فلز و غیرفلزی	
وضعیت راه‌های مواصلاتی در سطح استان	تبدیل شدن به مقصد گردشگری کشور
فرهنگ مشترک با منطقه مرزی کورد نشین عراق	
وجود ۶ حوزه گردشگری و ۱۴ کانون گردشگری	بهروری در فعالیت‌های کشاورزی-دامی
بهروری بالا در کشاورزی	
بهره وری خوب دام	
وجود صنایع فراوان تولیدی - تبدیلی	
نیروی انسانی ارزان و ماهر	تبدیل شدن به قطب صنعتی غرب کشور ارتقاء رقابت محصولات داخلی با نمونه خارجی برندسازی محصولات -تولیدات همکاری بخش خصوصی با دولتی
وجود تاسیسات زیربنایی	
مراکز متعدد آموزشی	
وضعیت برتر استان از لحاظ مراکز دانش بنیان	

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

نقشه رقابتی:

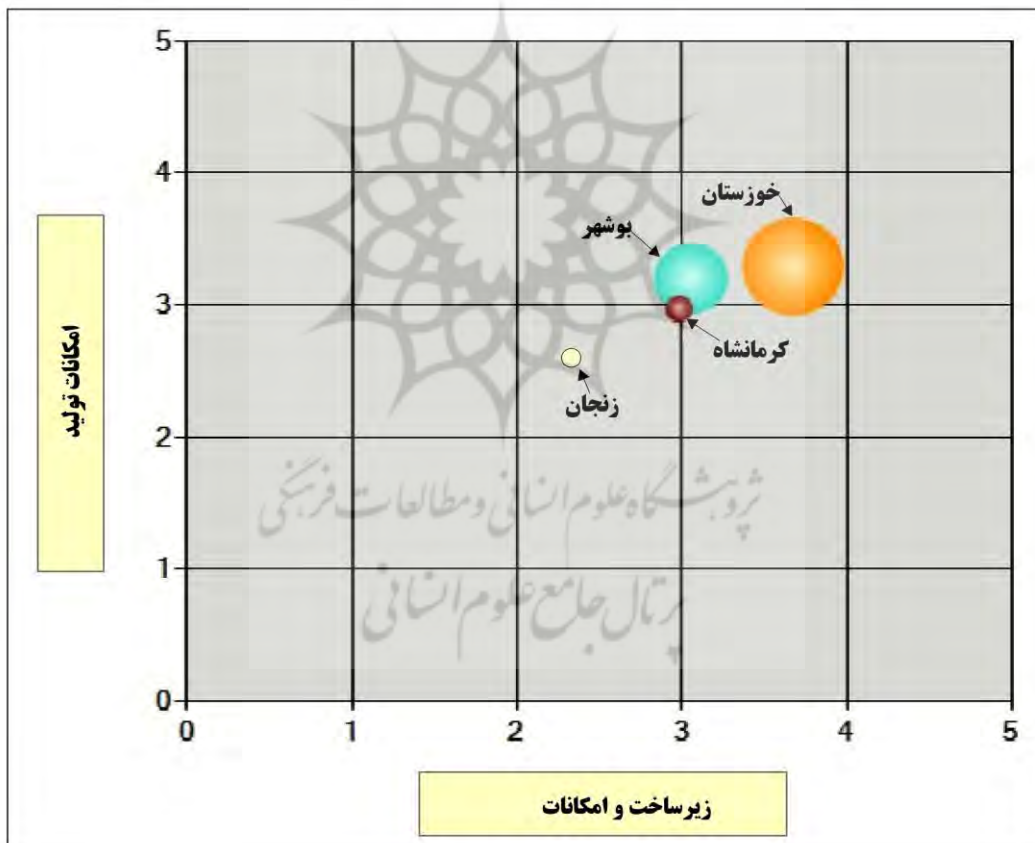
نقشه رقابتی با توجه به مقایسه صورت گرفته کرمانشاه با سه منطقه هدف، حاصل شده است. همانطور که در شکل شماره ۲ قابل مشاهده است؛ در بخش تولیدی، خوزستان با مقدار مطلق ۳٫۶ و نرمال شده ۱٫۲ در رتبه اول و بوشهر با مقدار مطلق ۳٫۰۵ و نرمال شده ۱٫۰۱ در رتبه دوم قرار گرفته است، همچنین در بعد زیرساخت و امکانات، خوزستان با مقدار مطلق

۳٫۲۸ و نرمال شده ۱٫۰۸ در رتبه اول و بوشهر با مقدار مطلق ۳٫۲ با اختلاف اندک در رتبه دوم قرار گرفته است. در حالت مجموع باید عنوان داشت که خوزستان با مقدار مطلق ۶٫۹۶ و نرمال شده ۲٫۳ در رتبه اول و بوشهر با نرمال شده ۲٫۰۶ در رتبه دوم و در نهایت زنجان با مقدار ۱٫۶ در رتبه سوم قرار گرفته‌اند (جدول ۳).

جدول ۳- جایگاه رقابتی

زیرساخت و امکانات		امکانات تولیدی		استان/شاخص‌ها و وضعیت
مطلق	نرمال	مطلق	نرمال	
۱/۰۸۵	۳/۲۸	۱/۲۱	۳/۶	خوزستان
۱/۰۵	۳/۲	۱/۰۱	۳/۰۵	بوشهر
۰/۸۵	۲/۶	۰/۷۷	۲/۳۲	زنجان

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

شکل ۲- نقشه رقابتی کرمانشاه نسبت به مناطق مورد مطالعه - منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

ارزیابی منابع و قابلیت‌های کرمانشاه براساس تئوری

مبتنی بر منابع:

در این بخش منابع براساس طیف ۵ تایی (خیلی موافق، موافق، خنثی، مخالف و خیلی مخالف) در قالب منابع کمیاب

(R) رقبا ما قادر به انجام این کار نیستند؟ تقلیدپذیری (i)
 رقبا ما قادر به تقلید نیستند؟ و غیر قابل جایگزینی (O) رقا
 امکان جایگزینی منبع را ندارند، طبقه‌بندی شده‌اند، که نتایج به
 شرح پیوست شماره (۲) بوده است.

یا از آن تاثیر می‌گیرند. در این تحقیق ۱۴ عامل شناسایی شده‌اند. سپس اقدام به بررسی تناسب با منابع (پتانسیل‌های منطقه) شده است، که برای بررسی از طیف ۴ تایی (خیلی قوی تا خیلی ضعیف) استفاده شده است

نقشه استراتژیک

در نقشه استراتژیک، منابع و قابلیت عوامل خارجی بر مبنای سه معیار مورد تحلیل قرار می‌گیرند: الف) نزدیکی منابع و قابلیت‌ها با عوامل خارجی؛ ب) سمت افقی و فوقانی عوامل؛ ج) اندازه حباب‌ها. بر روی نقشه منابع و عوامل داخلی با رنگ آبی نشان داده شده‌اند (شکل ۳). محور افقی (X) بیانگر کمیابی، تقلیدناپذیری و تناسب سازمانی و محور عمودی (Y) درجه تناسب استراتژیک عوامل را نشان می‌دهد. همچنین اندازه حباب (Z) میزان تناسب با اهداف را مشخص می‌سازد. در این تحقیق نتایج حاصل از منابع داخلی به شرح زیر بوده است.

منابعی که در سطح سایر مناطق غیر قابل جایگزین هستند شامل منابع نفتی، معادن فلزی و غیر فلزی، تاسیسات زیربنایی و فرهنگ مشترک با کشور همسایه بوده‌اند و گمرک و بازارچه‌های مرزی، معادن فلزی و بهره‌وری، نیروی کار ارزان و ماهر جزو منابع غیر قابل تقلید در سایر مناطق رقیب کرمانشاه به حساب آمده‌اند. همچنین موارد عنوان شده جزو منابع غیر قابل جایگزین ذکر شده‌اند. در مقابل وضعیت راه‌های مواصلاتی، وجود حوزه‌های جذب گردشگر، میزان بهره‌وری در کشاورزی و دامی، دسترسی به نیروی کار ارزان، مراکز آموزشی و تا حدودی مراکز دانش بنیان جزو منابع قابل تقلید و جایگزین توسط سایر رقبای منطقه‌ای کرمانشاه تشخیص داده شده‌اند.

عوامل خارجی اثرگذار بر رقابت‌پذیری منطقه‌ای:

در این مرحله اقدام به شناسایی عوامل خارجی (تهدید و فرصت) اثرگذار بر رقابت‌پذیری منطقه‌ای کرمانشاه شده است. این الگو بیانگر این مسئله است که علاوه بر مسایل داخلی منطقه، جنبه‌های خارج از کنترل یا خارج از دسترسی نیز وجود دارند که به طور مستقیم یا غیر مستقیم بر منطقه اثر می‌گذارند

جدول ۴- وضعیت منابع و عوامل خارجی رقابت‌پذیری منطقه‌ای

عوامل خارجی				مولفه‌های داخلی			
X مقدار	Y مقدار	Z مقدار	شاخص	X مقدار	Y مقدار	Z مقدار	شاخص
۵	۲	۵	سیاست‌های کلان کشوری	۱,۲	۳,۳۵	۳,۷۱	مرزی بودن منطقه کرمانشاه
۳,۲	۳	۳	تحریم‌ها	۱,۱۷	۳,۵	۴,۱۴	گمرک و بازارچه‌های مرزی
۳,۲	۲	۲	روابط بین کشورها	۰,۹	۲,۹۲	۴,۷۱	منابع نفتی و گازی فراوان
۲,۴	۲	۲	میزان کوچک سازی دولت	۱,۵	۲,۷۸	۴,۹۲	معادن فراوان فلز و غیرفلزی
۴	۲	۵	امنیت در سطح منطقه	۰,۴۲	۳,۲۱	۲,۰۷	وضعیت راه‌های مواصلاتی در سطح استان
۱,۶	۳	۳	شیوع امراض	۰,۳	۳,۱۴	۴,۰۷	وجود ۶ حوزه گردشگری و ۱۴ کانون
۱,۷	۳	۳	شیوع افت	۰,۱۸	۲,۲۱	۱,۲۸	بهره‌وری بالا در کشاورزی
۱,۷۹	۳	۳	ادامه روند تورم	۰,۳۱	۳,۱۴	۴,۵۷	وضعیت برتر استان از لحاظ مراکز دانش
۱,۷۹	۳	۳	کوهستانی بودن	۰,۱۷	۲,۵	۰	بهره وری خوب دام
۱,۷۹	۳	۳	منطقه محروم بودن	۰,۷۹	۳,۵۷	۰	وجود صنایع فراوان تولیدی - تبدیلی
۱,۷۹	۳	۳	تعلق خاطر به استان	۰,۷۶	۲,۹	۰	بهره مندی از نیرو کار ارزان و ماهر
۱,۷۹	۳	۳	امنیت اجتماعی	۱	۲,۹۲	۰	وجود تاسیسات زیربنایی
۱,۷۹	۳	۳	همجواری با کشور خارجی	۰,۴	۲,۶۴	۰	مراکز متعدد آموزشی
۱,۷۹	۳	۳	زبان و فرهنگ مشترک بین	۰,۹	۳,۶۴	۰	فرهنگ مشترک با منطقه مرزی کورد

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

تقلیدناپذیرترین موارد در رقابت‌پذیری کرمانشاه تشخیص داده شده است، همچنین فرهنگ و زبان مشترک نواحی مرزی دو کشور، گمرک و بازارچه‌مرزی و صنایع تولیدی- تبدیلی بیشترین

در زمینه منابع منطقه، نتایج حاصل از نقشه استراتژیک نشان می‌دهد که وجود معادن فلزی- غیر فلزی، مرزی بودن، گمرک و بازارچه مرزی و تاسیسات زیربنایی کمیاب‌ترین و

- ایجاد تسهیلات و امکانات برای فعالیت شرکت‌های دانش بنیان
- بهبود بخشیدن به زیرساخت‌ها و راه‌های موجود در سطح منطقه

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی: هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

تعارض منافع: بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

امنیت اجتماعی، تحریم‌ها و روابط کشورها مهمترین موانع در راستای ارتقاء توان رقابت‌پذیری منطقه کرمانشاه تشخیص داده شده‌اند. در نهایت باید عنوان داشت جهت برگشت ضریب شاخص رقابت‌پذیری منطقه‌ای کرمانشاه به مقدار مثبت و ارتقاء توان رقابت با استان‌های رقیب لازم است عوامل خارجی، اثرگذاری (تهدید) خود را به حداقل برساند و در مقابل سعی بر تقویت نقاط قوت و بهره‌برداری صحیح از فرصت‌ها کند، بدین جهت پیشنهادهای زیر جهت ارتقاء توان رقابت‌پذیری کرمانشاه ضروری می‌نمایند:

- برقراری امنیت اجتماعی و سرمایه گذاری در سطح منطقه در مرحله اول
- تشویق به ایجاد سیاست‌های کلان مثبت در سطح منطقه جهت بهره مندی از عواید گمرک و بازارچه‌های مرزی منطقه

References:

1. Ali Akbari, A., Khodadkashi, F., and Kamali, H. (۲۰۱۸). Assessing the economic competitiveness of Iran's metropolises, *Quarterly Journal of Regional Planning*, Volume 8, Number 29, pp. 13-26.
2. Annoni, p., and Dijkstra, A. (2019). the eu regional competitiveness index 2019, 1nd Edition, European Commission.
3. Capello, R. (2013). Regional Competitiveness and Territorial Capital: A Conceptual Approach and Empirical Evidence from the European Union, *Regional Studies*, Vol.47, No. 9, pp. 1383-1402.
4. Della Corte, V., and Aria, M. (2016). Coopetition and sustainable competitive advantage. The case of tourist Destinations, *Tourism Management*, No.54, pp. 524-540.
5. Elahi, p, (2014), Programming of the central part of the historical city of Kerman with the approach to improving competitiveness, Master's thesis, Urban Planning, Tarbiat Modares University
6. Garshasbi, A., Ismailipour M., Elham, M. (۲۰۱۷). Key Components of Industrial Policy with a New Approach to Improve Regional Competitiveness, *Bimonthly of Business Studies*, No. 79, pp. 1-14.
7. Genavi, A., and Shah Moradi, B. (۲۰۱۸). Assessing the position of Iran's scientific competitiveness in the region using the index of scientific complexity, *Shahed University Bi-Quarterly*, Vo5, pp. 84-66.
8. Gholipour, S., Ahmadi, and, and Vakili, J. (۲۰۱۹). Economic-political analysis of the urban system of Kermanshah province, two quarterly journals of international political economic studies, No. 1, pp. 26-54.
9. Hajijinmeh, R., and Heidarzadeh, A. (۲۰۱۹). Explaining the situation of Iran and Turkey in International Competition Law, *Quarterly Journal of World Politics*, Vo 8. 129-160.
10. Horák, p & Květoň, V. (2018) The effect of public R&D subsidies on firms' competitiveness, *Regional and sectoral specifics in emerging innovation systems*, No.94 , pp. 119-129.
11. Jovane, F., Seliger, G., and Stock, T. (2017). 14th Global Conference on Sustainable Manufacturing, GCSM 3-5 October 2016, Stellenbosch South Africa, *Procedia Manufacturing*, Vol.8, pp. 1-19.
12. Khezraei Sholayafar, M., Karkhehabadi, Z., and Kamyabi, S. (۲۰۱۹). Evaluation of strategies to increase the competitiveness of Iran's metropolises by relying on coopetition strategy Case study: Tehran, Mashhad, Tabriz metropolis , Ahvaz, Zahedan; *Journal of Geographical Sciences*, No. 30, pp. 102-119.
13. Lengyel, I. (2007). Economic growth and competitiveness of Hungarian regions. *Central European Conference in Regional Science (CERS)*, pp 587-608.
14. Lesniewski, M.A, (2014), the Resource Competitiveness of Enterprises, *Economics and Organization of Enterprise*.
15. Mohammadi Aydaghmish, F., and Rafieian, M. (2017). Evaluation of Territorial

- Competitiveness Components in the Provinces of the Country Using the Integrated Model of Factor Analysis and Network Analysis Process, *Regional Economics and Development Research O*, Volume 24, Number 13, pp. 55-85.
16. Mohammadi, S., Mohammadi, Ch., And Hedayat, A. (۲۰۱۸), Measurement and analysis of inequality in health care services in the cities of Kermanshah province, *Journal of Physical Development Planning*, Volume 3, Number 4, p. 44.
17. Nazmifar, H., Eshghi Chaharborj, A., and Alavi, S. (2017), Spatial Analysis of the Competitiveness of Urban Settlements in the Provinces of Iran, *Journal of Geographical Planning*, Vo7, p.153- 167.
18. Neil, A., and Neil ., H. (2005). Best practice guidelines for regional development strategies, project co-financed by the european union
19. Pires, I.M.M. (2020). Regional Competition, Regional Dumping, *International Encyclopedia of Human Geography (Second Edition)*, Vol.11, pp. 243-251.
20. Qaderi, M., and Sobhani, H., (2009), *Introduction to the Basics and Principles of Planning*, First Edition, Semnan University Press.
21. Rafah Kahriz., A, Mohammadzadeh, Y., Zenozi, J., Hashemi Baranjabadi, N., and Ghasemi Zadeh, N., (۲۰۱۸). The impact of competitiveness on economic performance in selected developing and developing countries Findings, *Quarterly Journal of Strategic and Macro Policies*, Vo 7, pp. 86-107.
22. Rasoli, M., Hashemi-Nasab, Z., and Rahmanpour, A. (۲۰۱۹). *Competitiveness in the regional system with emphasis on tourism*, first edition, Sokhan Gostar Publications.
23. -Romana, K., and Polona, T. (2016), *Competitiveness, Entrepreneurship and Economic Growth* Competitiveness, *Entrepreneurship and Economic Growth* 27, pp. 25-44
24. Saeedardakanii, S., and Haddadian, S. (2013). Effect of Knowledge management and internal status of enterprises on their competitiveness, *Journal of industrial strategic management (pajouheshgar)*, No. 30, pp. 91-101.
25. Sáez, L., and Perriáñez, I. (2015), Benchmarking urban competitiveness in Europe to attract investment ,*Cities*, No. 48, pp. 76-85.
26. Šegota .A., Tomljanović. M., Hudek, I. V, (2017). Contemporary approaches to measuring competitiveness the case of EU member states, *Journal of Economics and Business*, Vol. 35, No. 1, pp. 123-150
27. Shafiee Roudpashti, M., Bahrami, F., and Karimizadeh Shohani, F. (۲۰۱۸). Presenting a Competitive Pattern in Free Trade Areas, *Journal of Business Management Exploration*, No. 21, pp. 181-207.
28. Shah Karimi, K., Rahnama, R., Chaharrah, M., and Heidari, N. (۲۰۱۸). An Analysis of Mashhad's position in the field of socio-economic development based on the brand of national competitiveness on the horizon of 1404, *Quarterly Journal of Structural and Functional Studies Urban*, Vo8, pp. 87-108.
29. Sharif Zadegan, M.H., and Nedayi Tusi, S. (2016). Appropriate assessment of the components of success in regional competitiveness development in Iran, *Human Geographical Research*, No. 1, pp. 105-123.
30. Sharifzadeh, M.H., and Malekzadeh Asl, B. (2013). Theoretical Foundations and Experiences of Using Swat Analytical Matrix in Strategic Regional Development Planning, *Experience Scandinavian Countries and an Experience in Iran*, first edition, Tehran, Shahid Beheshti University Press.
31. Sojudi, M. (2016). Development of a model of regional development strategy of Rasht city, Master's thesis, *Geography and Urban Planning*, Faculty of Humanities, Guilan University.
32. UK Department for Regional Development (DRD). (2013). *Northern Ireland Regional Development Strategy 2035*. For Northern Ireland. Department for Regional Development. Strategic Planning and Co-ordination.
33. Vosoughi Lang, Sh. Sarvar, R., and Zivar, Parvaneh. (2017). Development of regional development planning strategies using the SWOT model of the case study of Guilan province, *Geography Quarterly*, Vo 7 , pp. 255-272.
34. Wang, H., Cheng, Zh., Zhu., D. (2020). Striving for global cities with governance approach in transitional China: Case study of Shanghai, *Land Use Policy*, Vol.90, pp, 1-11.